

Cüneyt Evren

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi'ni 1991'de bitirdi. Psikiyatri uzmanlık eğitimini Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 1996'de tamamladı. Aynı yıl hastanenin Alkol Madde Araştırma, Tedavi ve Eğitim Merkezi'nde (AMATEM) başasistan olarak çalışmaya başladı, 2006 yılında doçent, 2012 yılında ise Eğitim Görevlisi oldu.

Sağlık Bakanlığı Madde Bağımlılığı Tedavisi Bilim Kurulu Üyeliği'ni 2009-2014 tarihleri arasında yürütmüştür. Türkiye Psikiyatri Derneği'nde 2011-2014 tarihleri arasında Psikiyatride Araştırma Çalışma Birimi Koordinatörlüğü'nü, 2014-2018 tarihleri arasında ise Alkol Madde Kullanım Bozukluğu Çalışma Birimi Koordinatörlüğü'nü üstlenmiştir. Yine Türkiye Psikiyatri Derneği'nde 2011-2016 tarihleri arasında Bilimsel Toplantı Düzenleme Kurulu üyeliğini, 2016-2018 tarihleri arasında ise Kongre Düzenleme Kurulu Başkanlığını yürütmüştür.

Kendisinin önemli bir kısmı alkol madde bağımlılığı ve davranışsal bağımlılıklar alanlarında olmak üzere 300 civarında Ulusal ve Uluslararası bilimsel yayını ve kitap bölümleri bulunmaktadır. Halen AMATEM'in sorumluluğunu, Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi Editörlüğünü, Bakırköy Araştırma ve İleri Eğitim Merkezi (BARİLEM) Başkanlığını, Scientific World Journal bölüm editörlüğünü ve Yeşilay Bilim Komisyonu üyeliğini yürütmektedir.

Davranışsal Bağımlılıklar | *Temel Başvuru Kitabı*

© Türkiye Psikiyatri Derneği (Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında Türkiye Psikiyatri Derneği'nin yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.)

ISBN: 978-605-74838-0-5

1. Baskı: Aralık 2020, Ankara

Kitap Yayın Yönetmeni

Cüneyt EVREN

TPD Yayıncılık Kurulu Adına Kitap Sorumlusu

Ebru ALDEMİR

Yayın Hizmetleri

BAYT Bilimsel Araştırmalar Basın Yayın ve Tanıtım Ltd. Şti.,

Ziya Gökalp Cad. 30/31, 06420 Kızılay, Ankara

Tel: (0312) 431 30 62

www.bayt.com.tr

Baskı

Miki Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Matbaacılar Sanayi Sitesi

1516/1 Cadde No: 27, Yenimahalle, Ankara

Tel (0312) 395 21 28

TÜRKİYE PSİKİYATRİ DERNEĞİ
ALKOL VE MADDE KULLANIM BOZUKLUKLARI
ÇALIŞMA BİRİMİ

Davranışsal Bağımlılıklar *Temel Başvuru Kitabı*

Kitap Yayın Yönetmeni: Cüneyt EVREN

Çalışma Birimleri Dizisi – No: 30

İçindekiler

Yazarlar.....	vii
Önsöz.....	ix
Sunuş.....	x
Bölüm 1: Davranışsal Bağımlılıklara Giriş	1
<i>Artuner DEVECİ</i>	
Bölüm 2: Davranışsal Bağımlılıklarda Dürtüsellik ve Kompulsivite.....	14
<i>Raşit TÜKEL</i>	
Bölüm 3: Davranışsal Bağımlılıkların Nörobilişsel ve Nörobiyolojik Özellikleri.....	49
<i>Ash ENEZ DARÇIN, Cemal Onur NOYAN</i>	
Bölüm 4: Davranışsal Bağımlılıklarda Psikiyatrik Komorbidite.....	68
<i>Ercan DALBUDAK</i>	
Bölüm 5: Dünden Bugüne Kumar Oynama Bozukluğu	89
<i>Müge BOZKURT</i>	
Bölüm 6: Kumar Oynama Bozukluğunun Bilişsel Davranışçı Terapisi.....	127
<i>Mükerrem GÜVEN, Mehmet GÜLENGÖZ</i>	
Bölüm 7: İnternet Bağımlılığı: Genel bir Bakış.....	159
<i>Kültegin ÖGEL</i>	
Bölüm 8: İnternet Bağımlılığının Değerlendirilmesi	166
<i>Murat BOYSAN</i>	
Bölüm 9: Siber Zorbalık: Büyüyen bir Problem	215
<i>Gül KARAÇETİN, Caner MUTLU</i>	
Bölüm 10: (İnternet) Oyun Oynama Bozukluğuna Kanıtı Dayalı Giriş	250
<i>Halley M. PONTES, Christian MONTAG (Çeviren: Cüneyt EVREN)</i>	
Bölüm 11: Oyun Oynama Bozukluğu: Kısa bir Genel Bakış.....	275
<i>Kağan KIRCABURUN, Halley PONTES, Vasileios STAVROPOULOS, Mark D. GRIFFITHS (Çeviren: Cüneyt EVREN)</i>	
Bölüm 12: İnternet Oyun Oynama Bozukluğunun Olumsuz Sonuçları	286
<i>Hanife YILMAZ ÇENGEL</i>	

Bölüm 13: İnternet Oyun Oynama Bozukluğu için Riskler ve Koruyucu Faktörler	320
<i>Bilge EVREN</i>	
Bölüm 14: İnternet Oyun Oynama Bozukluğu Belirtileri ve Tanısı.....	351
<i>Gülcan GÜLEÇ</i>	
Bölüm 15: İnternet Oyunu Oynama Bozukluğu için Gelecekteki Beklentilerimiz, Önleme ve Zarar Azaltma	364
<i>Özhan YALÇIN</i>	
Bölüm 16: İnternet Bağımlılığı ve İnternet Oyun Oynama Bozukluğunda Tedavi	397
<i>Cüneyt EVREN</i>	
Bölüm 17: İnternet Bağımlılığı ve İnternet Oyun Oynama Bozukluğunda Bilişsel Davranışçı Terapi ve Aile Müdahaleleri.....	440
<i>Ömer ŞENORMANCI, Oya GÜÇLÜ</i>	
Bölüm 18: Akıllı Telefonun Sorunlu Kullanımı: İlişkili Konular, Teorik Açıklamalar ve Araştırmaların Gündemi	456
<i>Dmitri ROZGONJUK, Christian MONTAG, Jon D. ELHAI</i> <i>(Çeviren: Cüneyt EVREN)</i>	
Bölüm 19: Sosyal Ağ Bağımlılığı: Literatürün Gözden Geçirilmesi	472
<i>İzgi ALNIAK</i>	
Bölüm 20: Seks ve Pornografi Bağımlılığı.....	498
<i>Figen KARADAG</i>	
Bölüm 21: Kompulsif Satın Alma Bozukluğu: Genel bir Bakış	512
<i>Özyıl ÖZTÜRK SARIKAYA</i>	
Bölüm 22: Egzersiz - Spor Bağımlılığı	527
<i>Mehmet Erdal VARDAR</i>	
Bölüm 23: Yemek Bağımlılığı: Değerlendirme ve Tedavi	545
<i>Demet GÜLEÇ ÖYEKÇİN</i>	
Bölüm 24: Aşka ve Kişilerarası İlişkilere Bağımlı Olmak.....	562
<i>Zeki YÜNCÜ, Demet HAVAÇELİĞİ ATLAM</i>	
Bölüm 25: Çalışmaya Bağımlılık: İşkolikliğin Literatür Derlemesi	586
<i>Gökhan UMUT</i>	
Bölüm 26: Türk Adli Psikiyatrisinde Davranışsal Bağımlılıklar: Gelecek ve Uzmanın Rolü	596
<i>Mert BATMAZ, Fatih ÖNCÜ</i>	
Bölüm 27: Davranışsal Bağımlılıklarla İlgili Kullanılabilecek Türkçe Ölçekler....	606
<i>Ömer AYDEMİR, Cüneyt EVREN</i>	

Yazarlar

İzgi ALNIAK, Uzm. Dr.

BRSHH, AMATEM, İstanbul

Demet HAVAÇELİĞİ ATLAM

Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Anabilim Dalı, EGEBAM (Ege Üniversitesi Çocuk ve Ergen Alkol, Madde Bağımlılığı Araştırma ve Uygulama Merkezi), Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü, İzmir

Ömer AYDEMİR, Prof. Dr.

Celal Bayar Üniversitesi, Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Manisa

Mert BATMAZ, Uz. Dr.

BRSHH, Adli Psikiyatri Eğitim ve Araştırma Birimi, İstanbul

Murat BOYSAN, Doç. Dr.

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Psikoloji Bölümü, Ankara

Müge BOZKURT, Doç. Dr.

BRSHH, AMATEM, İstanbul

Hanife YILMAZ ÇENGEL, Uz. Dr.

Gelişim Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul

Artuner DEVECİ, Prof. Dr.

Celal Bayar Üniversitesi, Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Manisa

Jon D. ELHAI, Prof. (PhD)

Departments of Psychology and Psychiatry, University of Toledo, Toledo, OH, USA

Bilge EVREN, Doç. Dr.

Baltalimanı Kemik Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, İstanbul

Cüneyt EVREN, Doç. Dr.

BRSHH, AMATEM Kliniği, İstanbul

Ercan DALBUDAK, Prof. Dr.

Yüksek İhtisas Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Ankara

Aslı Enes DARÇIN, Doç. Dr.

İstanbul Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Mark D. GRIFFITHS, PhD

International Gaming Research Unit, Psychology Department, Nottingham Trent University, Nottingham, UK

Oya GÜÇLÜ, Doç. Dr.

Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, İstanbul

Gülcan GÜLEÇ, Prof. Dr.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Eskişehir

Mehmet GÜLENGÖZ, Psk.

Akdeniz Üniversitesi AMBAUM, Antalya

Mükerrem GÜVEN, Uz. Dr.

Özel Lara Anadolu Hastanesi, AMATEM, Antalya

Gül KARACETİN, Doç. Dr.

BRSHH, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Figen KARADAĞ, Prof. Dr.

Serbest Hekim, İstanbul

Kagan KIRCABURUN, PhD

International Gaming Research Unit,
Psychology Department, Nottingham Trent
University, Nottingham, UK

Christian MONTAG, Prof. Dr.

Department of Molecular Psychology,
Institute of Psychology and Education, Ulm
University, Ulm, Germany

Caner MUTLU Doç. Dr.

BRSHH, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Cemal Onur NOYAN. Doç Dr.

Üsküdar üniversitesi, NP İstanbul Beyin
Hastanesi, İstanbul

Kültegin ÖGEL, Prof. Dr.

Moodist Psikiyatri ve Nöroloji Hastanesi,
İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi,
İstanbul

Fatih ÖNCÜ, Doç. Dr.

BRSHH, Adli Psikiyatri Eğitim ve
Araştırma Birimi, İstanbul

Demet GÜLEÇ ÖYEKÇİN, Prof. Dr.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,
Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı,
Çanakkale

Halley PONTES, Dr. (PhD)

School of Psychological Sciences, University
of Tasmania, Hobart, Australia
The International Cyberpsychology and
Addictions Research Laboratory (iCARL)

Dmitri ROZGONJUK, PhD

Institute of Mathematics and Statistics,
University of Tartu, Estonia

Özyıl SARIKAYA, Uz. Dr.

Serbest Hekim, Bursa

Vasileios STAVROPOULOS, PhD

College of Health and Biomedicine,
Victoria University, Melbourne, Australia

Ömer ŞENORMANCI, Doç. Dr.

SBÜ Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği,
Bursa

Raşit TÜKEL, Prof. Dr.

İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi,
Psikiyatri Anabilim Dalı, İstanbul

Gökhan UMUT, Doç. Dr.

BRSHH, AMATEM Kliniği, İstanbul

Erdal VARDAR, Prof. Dr.

Trakya Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ruh
Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Edirne

Özhan YALÇIN, Doç. Dr.

Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri
Anabilim Dalı, Ankara

Zeki YÜNCÜ, Prof. Dr.

Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk ve
Ergen Psikiyatrisi Anabilim Dalı, EGEBAAM
(Ege Üniversitesi Çocuk ve Ergen Alkol,
Madde Bağımlılığı Araştırma ve Uygulama
Merkezi), Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve
İlaç Bilimleri Enstitüsü, İzmir

Önsöz

Bağımlılığın birkaç tanımlayıcı bileşene sahip olduğu ileri sürülmüştür; 1) olumsuz sonuçlarına rağmen davranışa devam etme, 2) davranış üzerindeki kontrolün azalması, 3) kompulsif bir şekilde davranışta bulunma ve 4) davranış öncesinde istek veya aşırma. Her ne kadar bir süreliğine bağımlılık (addiction) terimi neredeyse sadece aşırı alkol ve madde kullanımını tanımlamak için kullanılsa da, türetildiği Latince kelimenin (addicere) orijinalinde aslında bu anlam yoktu. Araştırmacılar yakın zamanlarda bazı davranışların alkol ve madde bağımlılığına benzer olduğunu fark ettiler ve çalışma verilerinin sonucunda bu davranışların madde dışı veya “davranışsal” bağımlılıklar olarak değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koydular.

Davranışsal bağımlılık kavramı halen tartışmalıdır. Kumar, internet kullanımı, video-oyunu oynama, seks, yemek ve alışveriş gibi davranışlarda aşırı bulunmak “bağımlılığı” temsil edebilir. Giderek artan kanıtlar sonucunda bağımlılık uzmanları ve toplum, bu tür davranışların alkol ve madde kullanım bozukluğuna benzerlik gösterdiğine inanmaktadır. Bu da DSM-5’e yeni katılan tanı kategorisinin (Madde ile İlişkili ve Bağımlılık Bozuklukları / Substance Related and Addictive Disorders) ortaya çıkmasını sağlamıştır. Şu anda, sadece kumar oynama bozukluğu bu kategoriye dahil edilmiş, yetersiz veriler diğer önerilen davranış bağımlılıklarının bu kategoriye dahil edilmesini engellemiştir. Ancak Amerikan Psikiyatri Birliği (APA; American Psychiatric Association) 2013 yılında yayınladığı DSM-5’e “İnternet Oyun Oynama Bozukluğu’nu” dokuz klinik ölçütle tanımlanan geçici bir bozukluk olarak dahil etmiştir. Dünya Sağlık Örgütü ise 2016 yılında ICD-11 beta taslağına “Oyun Oynama Bozukluğu’nu” dahil etmiş, Mayıs 2019’da 72. Dünya Sağlık Asamblesi’nde oyun oynama bozukluğunu ruhsal bir sağlık bozukluğu olarak resmen tanıdığına dair tarihi kararını vermiştir.

Güncel kanıtlar davranışsal ve madde ile ilgili bağımlılıklar arasında klinik ifade (örneğin, aşırma, tolerans, yoksunluk belirtileri), komorbidite, nörobiyolojik profili, kalıtım ve tedavi açısından örtüşen noktalara işaret etmektedir. Ayrıca, davranışsal ve madde bağımlılığı için doğal öykü, fenomenoloji ve olumsuz sonuçlar açısından birçok özellik ortaktır.

Her iki şekil bağımlılığın tipik olarak başlangıçları ergenlik veya genç erişkinlik dönemindedir ve yaşlı yetişkinlere göre bu yaş gruplarında gözlenen oranlar daha yüksektir. Her iki şekil bağımlılık da kronik ve tekrarlayıcı seyir sergileyebilirken, birçok kişi uygun bir tedavi görmeden kendiliklerinden düzelebilirler. Ancak farklılıklar da mevcuttur.

Sonuçta, nispeten yeni bir alan olan davranışsal bağımlılıklar konusunda anlaşılması gereken birçok şey halen varlığını korumaktadır. Ayrıca, araştırmalardaki gelişmeler ile bu gelişmelerin pratikte veya toplum politikası düzenlemelerinde uygulanması arasında geniş boşluklar vardır. Bu gecikme kısmen davranışsal bağımlılığa yönelik olan toplum algısından kaynaklanmaktadır. Madde bağımlılığı ve şiddetli olumsuz sonuçları iyi tanınmıştır. Oysa davranışsal bağımlılıklar ile ilişkilendirilen olumsuz sonuçlar (örneğin, aile içinde işlev bozukluğu, hapsedilme, erken okul terkleri, mali sıkıntılar) sıklıkla halk sağlığı açısından ciddi olumsuz etkilerine rağmen gözden kaçarlar. Ayrıca, bağımlılık potansiyeli olan bazı davranışlarda bulunma normatif ve adaptasyon sağlayıcı olduğundan, adaptasyon sağlayıcı olmayan davranış paternlerine geçen bireyler zayıf iradeli kabul edilerek damgalanabilir. Bu damgalanma kişilerin yardım arayışını kısıtlayacaktır. Ayrıca davranışsal bağımlılıkların özelliği gereği farklı motivasyon düzeyleri olan hastalar, bu alanında uzmanlaşmış merkezlere ulaşma güçlüğü de eklendiğinde tedaviden uzaklaşmaktadır. Davranışsal bağımlılığı olan hastalarının tedavisindeki aksamanın bir diğer nedeni de bu hastalara ulaşabilecek sağlık çalışanlarındaki pratik bilgi ve deneyim eksikliğidir.

Davranışsal bağımlılıkları tanıma ve uygun tanı ölçütleri geliştirmek, bu bozukluklar ile ilgili farkındalığı artırmak, önleme ve tedavi stratejilerini geliştirmek için önemlidir. 'Davranışsal Bağımlılıklar Temel Başvuru Kitabı'nda konuyla ilgili son gelişmeler özetlenmiş, tanı ve tedavi konularına açıklık getirilmeye çalışılarak, geleceğe yönelik önerilerde bulunulmuştur. Bu kitaptaki bölümler hazırlanırken, güncel ve kanıta dayalı verilerin sunulmasının yanı sıra, ülkemizdeki koşullar ve klinik deneyimler de göz önünde bulundurulmaya çalışılmıştır. Bu kitapta, psikiyatri uzmanları ve uzmanlık öğrencilerine, ayrıca birinci basamak sağlık hizmeti sunan pratisyen hekimler ve aile hekimlerine, davranışsal bağımlılık alanındaki uygulamalarında yol gösterici olmaya çalışılmıştır. Bu kitabın amacı, davranışsal bağımlılıkları taramak, tanımak ve tedavi etmek için kanıta dayalı bilgiler ışığında pratik ve kolay anlaşılır bir kaynak sunmaktır. Titizlikle hazırlanan bu kitabın meslektaşlarımıza ve hastalarımıza fayda sağlamasını diliyoruz.

Cüneyt EVREN

Kitap Yayın Yönetmeni

Sunuş

Son yıllarda bağımlılık kavramı yeni bir boyut kazanmış, prelinik ve klinik araştırmalar maddeyle ilişkili olmayan pek çok davranışın da bağımlılığa yol açtığını göstermiştir. Kumar oynama bozukluğu ve internette oyun oynama bozukluğu gibi davranışsal bağımlılıkların tanısız sınıflandırmalara girmesi, diğer davranışsal bağımlılıkların fenomenolojisine, etiyopatogenezine, tanı ve tedavisine yönelik ilgiyi artırmıştır.

Bu ilgi göz önünde bulundurularak hazırlanan, Türkiye Psikiyatri Derneği Sürekli Eğitim/Sürekli Mesleki Gelişim Dergisi Psikiyatride Güncel'in Davranışsal Bağımlılıklar sayısının, büyük ilgi görüp hızla tükenmesi ve sonrasında alınan geribildirimler, aynı alanda daha kapsamlı bir kitap yayınlanması gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu gerekliliğe istinaden, Türkiye Psikiyatri Derneği Yayıncılık Kurulu'nun isteğiyle, Alkol Madde Kullanım Bozuklukları Çalışma Birimi tarafından hazırlanan Davranışsal Bağımlılıklar Temel Başvuru Kitabı; psikiyatri uzmanları ve uzmanlık öğrencilerine, birinci basamak sağlık hizmeti sunan pratisyen hekimler ve aile hekimlerine, bu alandaki uygulamalarında rehber olacak niteliktedir. Türkiye Psikiyatri Derneği yayıncılık tarihinde bir ilk olarak, uluslararası düzeyde yazarların da katılımıyla hazırlanan bu kitapta, davranışsal bağımlılıkların fenomenoloji ve nörobiyolojisinin, davranışsal bağımlılık olarak kabul edilen ve tartışılan tüm tanılarının, bu tanıları değerlendirmeye yönelik geliştirilmiş ölçüm araçlarının ve konunun adli yönünün etraflıca ele alındığını göreceksiniz.

Büyük bir emeğin ürünü olan bu kitabın tüm meslektaşlarıma faydalı olmasını ümit ediyor, başta kitap yayın yönetmeni olmak üzere tüm yazarlara, Türkiye Psikiyatri Derneği Yayıncılık Kurulu adına şükranlarımı sunuyorum. Bilim, Etik ve Dayanışma ile.

Ebru ALDEMİR

Türkiye Psikiyatri Derneği Yayıncılık Kurulu Başkanı

1 Davranışsal Bağımlılıklara Giriş

Artuner DEVECİ

Giriş

Bağımlılık farklı bir boyut kazanarak sadece maddeye dayanmayan, davranışsal bağımlılıklar olarak adlandırılan yeni bir bağımlılık kategorisi ile de karşımıza çıkmaya başlamıştır. Davranışsal bağımlılık, başta fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomi konularındaki olumsuz sonuçlarına rağmen aşırı ve tekrarlayan davranış, davranışa yönelik aşırı istek (craving, aşerme) ve davranış üzerinde kontrol kaybı olarak tanımlanabilir (Olsen 2011). Tanı sınıflandırmalarına girme konusunda, kumar oynama bozukluğu ve internette oyun oynama bozukluğu dışındaki davranışsal bağımlılıklarının tanınabilirliği hakkında tartışmalar devam etmektedir. Davranışsal bağımlılık olarak kabul edilen ve tartışılan tanılar şunlardır; kumar oynama bozukluğu, internette oyun oynama bozukluğu, internet bağımlılığı, akıllı cep telefonu bağımlılığı, alışveriş bağımlılığı, seks ve pornografi bağımlılığı, yeme bağımlılığı, egzersiz (spor) bağımlılığı, ilişki bağımlılığı ve iş bağımlılığı. Belki başka davranışlar da ileride bu kategoride tartışılabilecektir.

Davranışsal ve madde bağımlılıkları; doğal öyküsü, klinik fenomenoloji, tolerans, komorbidite, örtüşen genetik özellikler, nörobiyolojik mekanizmalar, olumsuz sonuçları ve tedaviye yanıt da dahil olmak üzere birçok alanda benzerlik göstermektedir. Her iki grup, ergenlik ve genç erişkinlik döneminde başlar, bu yaş gruplarında daha ileri yaş erişkinlere göre daha yüksek oranlara sahiptir (Chambers ve Potenza 2003). Her ikisinin de kronik seyir ve depreşme (relapse) şeklinde doğal bir öyküsü vardır, ayrıca bazen tedavi olmaksızın spontan da iyileşebilir (Slutske 2006). Bu bozukluklarda, heyecan arama ve dürtüsellik çok önemli özelliklerdir. Davranışsal bağımlılıklar da madde bağımlılığı gibi kişinin işlevselliği ve yaşam kalitesi ile birlikte sağlığını olumsuz etkileyen bir tanı kümesi olarak kendisini göstermektedir.